

Gondjaink

A földgáz és Szeged

Nincsenek szenttelepek sorbanálló emberekkel és káromkodó, sokat kérő fuvarosokkal; a kéményekből kiszálló koromgolyócskák sem sodorja szánkba a szél; eltűnt az utcákról a kavargó, levegőt piszkító büdös füstfelhő; a lefeketedett csúf házakat tiszta köntösű paloták váltották fel; a pincékben rossz lábbelit, használt bútort és egyéb lim-lomot tárolnak a lakók.

Szó sincs róla, nem ment el az eszem, ha netán azt hinné az olvasó. Csupán egy pillanatilag szabadjára engedtem a fantáziámat, illetve elképzeltem, milyen lesz Szeged, ha majd szinte valamennyi gyárban és lakásban földgázzal tüzelnek.

Az lesz soká, meg karácsony — mondjuk erre az eszünk sugallatára hallgatva. Boldogan kiegyeznénk nem az ideit, hanem akár a jövő esztendő végével is, ha akkorára vállalná valaki a város „átállítását” a gyakran csak pisiláló városi gázról a heves tüdő földgázra. Mert lény és való, hogy Magyarországon már tavaly 2,8 milliárd köbméter földgázt termeltünk és fogtunk igába, az se titok, hogy csupán a szegedi medencéből 2 milliárd köbmétert szándékoztunk évente felszínre hozni, egyszóval takarékosságot, azaz energiát rejtőzik alattunk, ennek áldása azonban csak csurran-cseppen számunkra. Összeomolni látjuk itt azt a közmondás erejű igazságot, mely szerint, „aki közel ül a tűzhöz, az könnyen melegszik”. Hol vagyunk mi még ettől?

Úgy hírlik, szépen halad a vezetékek építése, amelyen innen, az ország legmélyebb pontjairól felszivattyúzzák a gázt és a köolajat a magasabb fekvésű, energiagényes fővárosba. Öszintén örülünk ennek és ügyes, okos szakmunkások tartják ezt a fajta — nagyvonalú és bizonyára olcsó — megoldást. De mi is itt volnánk szerény színházzal. Mi szintén földgázt óhajtunk lakásainkba. Nemcsak azért, mert kényelmet nyújt és kevesebb szemeteléssel jár, mint a szén, hanem mert néhány évvel ezelőtt felbújtatták bennünket azzal a másik közmondással, hogy „nyomtató lónak nem kö-

tik be a száját”, vagyis először természetes módon Szegedet elégítik ki a szegedi medence kincséből.

Vajon miért türelmetlenkedik a lakosság? Mert látja, hogy a Nagykörút belüli városrészekben csigatempóra váltották át a szatelők, annak ellenére, hogy a városi párt-vezreghajtóbizottság egy évvel ezelőtt is bírálta a DEGÁZ munkájában észrevehető fogyatékosokat. Persze nem a munkások hibáztathatók elsősorban, sőt lassúcskán az a közmegegyezéses ver gyökeret, hogy a DEGÁZ sem egymagában felelős a késedelemért, jóllehet kisebb-nagyobb mulasztások kétségkívül a rovasára írhatók. Nincs elég munkás, gyakran hiányoznak a szükséges alkatrészek — a felfokozott vágyak legfőképpen emiatt nem teljesülnek. És a város vezetőit legújabbban „odafönn” sem bíztatták túlságosan. A minisztérium szerint Szegeden „1973-ra lehetséges az átállítás földgázra”. Tehát még ez sem biztos, csak lehetséges. Annak határozott kijelentése, hogy mikor lesz az elgondolásból valóság, ma még senki nem mer vállalkozni.

Pedig jaj, de elkezdte a nagyobb igyekezet! Ha sokáig elhúzódik a dolog, tovább fokozódik a feszültség a városi gázt használók, illetve a földgázt fogyasztók között, tekintve, hogy az előbbi drágább és gyengébb — kalóriájú. A tröszt vezetői állítólag úgy látják: Szegedet nem szűkséges „kiemelten” kezelni. Nekünk meg az a véleményünk, hogy semmi nem indokolja a mostoha bánásmódot, hiszen ez a város önzetlenül lakásokat előlegezett az olajbányászoknak, s azt is eltűrte, hogy a nehéz olajos tehergépkocsik tönkretegyék a ma aszfaltútjait.

S ha mindennek ellenére mégis a tröszt akarata érvényesül? Akkor bosszankodva és mérgeződve bár, de kénytelen-kelletlen rövidebb gyepőre kell fogunk szilaj fantáziánkat. Nincs más hátra, mint várni a legjobbakra, vagyis bízni abban, hátha az élet ez esetben fűgőbbnek bizonyul a határidőt jó megszűre kitűző elgondolásoknál.

F. N. L.

CSÉB-tagok felszabadulási ünnepségei

Szombaton délelőtt 10 óra felé egyszerre megtelt emberekkel a Széchenyi tér, autóbussz utóbusz után gürdült a városháza elé: a biztosítási és önszegélyező csoportok tagjai érkeztek Hódmezővásárhelyről, Makóról és Szentesről szegedi felszabadulási ünnepségükre. Először is, s ez szinte természetes, ők, valamint a hazánkban ideiglenesen állomásozó szovjet katonai alakulatok képviselői elhelyezték a Széchenyi téri szovjet hősi emlékműveknél a hála és megemlékezés koszorúit. Ezután az általános iskolás gyerekek a Szabadság és a Fáklya moziba mentek filmvetítésre, a CSÉB vidéki tagjai pedig a ruhagyárba, a cipőgyárba és az ecset- és seprűgyárba látogattak el, ahol baráti találkozókon vettek részt.

A program a nap további részében is igen gazdag volt. A találkozókat városnézés követte, ebéd után pedig 600 szegedi CSÉB-tag indult Makóra, Vásárhelyre és Szentesre, ahol a szegediekhez hasonló programok várták őket: ünnepi megemlékezés, baráti találkozók, szórakoztató műsorok.

Szegeden közben délután a vendégek megtekintették a Mindenki városa című

Szilágyi Mózes felvétele

Koszorúzás a szegedi szovjet hősi emlékműnél

színművet a Nemzeti Színházban, este pedig a Tisza és a Hungaria éttermeiben vacsorával egybekötött műsoros esten és baráti találkozón vett részt 600-600 vidéki és szegedi CSÉB-tag. A műsorban az EDOZ népi együttese, a szovjet alakulatok öntevékeny művészegyüt-

tése és a Szegedi Nemzeti Színház művészei léptek fel.

A biztosítási és önszegélyező csoportok kitűnően sikerült felszabadulási ünnepségein vidéken résztvevő szegediek éjfélkor, a Szegeden vendégeskedő vidékiek éjjel 1 órakor indultak haza az autóbusszokkal.

Fiatal művészek koncertje

Ritka élményben volt részünk péntek este a Zene-művészeti Főiskola nagytermében a volt szegedi szakiskolai növendék, Matúz István fuvalaművész koncertjén. Műsorán Bach h-moll szonátája, Mozart C-dúr andanteja, Schumann három Románca, Boulez Szonatinája és a Prokofjev D-dúr szonáta hangzott el Benkő Zoltán zongoraművész közreműködésével, olyan magas rendű művészi igénnyel, melyben előadó és alkotás, szóval zongorakíséret forrt össze teljes egyenrangúságban. A hangverseny külön érdekessége volt Boulez 1946-ban

írt, ma is változatlan frisséggel ható fuvala-zongora Szonatinájának magyarországi bemutatója, és a nagy tehetségű, fiatal zeneszerző, Sárny László fuvalokra és ütőhangszerekre írott Sonáti No. 2. ősbemutatója.

Zenei naptár

Külön meg kell említeni Kéző Pál finoman differenciált ütőhangszer-játékát, mellyel képes kifejezni a lírától a drámai sűrűsödésig a dinamika és hangszínkál minden árnyalatát.

Kátai László

Orozco zongoraestje

A hatás csalhatatlan fokmérője a sikernek: Rafael Orozco, ez a 24 esztendősen zseniális spanyol kamasz tavaly járt először Magyarországon, s mindjárt látott és győzött. Most, másodikban, eljött learatni a babérokat. Szegedet mindkétzer útjába ejtette: péntek este a Tisza Szálló nagytermében játszotta el Brahms, Albeniz Chopin műsorát.

Rafael Orozco hatalmas lendületű, briliáns zongorázása óhatatlanul a messi legendák nagy virtuozait idézi. Ahol egy házi koncert ünnepi hangulatában a játékos szenvedélye a hallgatót is szenvedélyes műkedvelővé avatta. A hatás ezúttal sem kevesebb: a korosztály-közönség, a fiatalok, huszonevesek adták egymásnak a kilincsét szünetben, autogramokért. S. Orozco rászolgált a gyors szimpátiára: Brahms nagy lélegzetű, romantikus, lobogó f-moll szonátájával, Albeniz sajátos hangulatú Iberia-szvitjének két tételével és a szünet után, egyperces átlagokkal végigroppentett, tizenkét Chopin-

etűddel viharos sikert aratott. A fiatalos hév ugyan olykor-olykor túlszordult játékaiban, bámulatos, technikai képességeit talán még emitt-amott öncélúvá engedte, de a formaépítkezés ökonómiaja, a művek belső ívének kihallása korunk egyik legnagyobb pianistáját igéri benne. A Chopin-etűdök lélegzetelállító tempójában az agyonhallgatott darabokból is új összefüggéseket, ismeretlen szépségeket mutatott elő.

N. L.

Vetik a rizst

Hazánk legfontosabb rizstermő vidékén, a Dél-Alföldön megkezdődött a vetés. Csongrád és Békés megyében csupán az állami gazdaságok a tavalyihoz képest ezer hektárral növelték a termőterületet és hater ezer holdon vetnek vízi gabonát. Legkorábban a Szarvasi Állami Gazdaságban láttak munkához a Körös menti telepeken.

Az ország déli tájain a talaj- és éghajlati viszonyoknak legjobban megfelelő, hazai nemesítésű Kákai 203-as és Kákai 162-es fajtákat termelik az összes terület nyolcvan százalékán. E fajták kedvező tulajdonsága éppen az, hogy az olyan hűvös, változékony időjárás esetén is, mint a jelenlegi, korán vethető, már a kezdeti időszakban erőteljesen fejlődnek, gyorsan bokrosodnak.

Új típusú, speciális betakarítógépek érkeznek az idén hazánkba. A legújabb gyártmányú szovjet SZKD 5/R jelzésű lánctalpas rizskombájnok sokkal nagyobb teljesítményűek a nálunk eddig ismert hasonló berendezéseknél és a mély, sáros talajokon is jól használhatók.

PIAC

Valamikor, amikor a tojás ára az egekbe, azaz a két forintot surolta, a tegnapi piacon már 90 filléért is kérték a tojást, s voltak kik adták is, mert Tiszát lehetett volna rekeszteni vele. Pedig most már a vevők is nagyon sokan voltak, mintha a tavasz melege meghozta volna a nagyobb vásárlókedvet is. Mind több a vitamindús primőr is, a saláta már nem is számít annak, egészen elfogadható áron, és sokat lehetett belőle vásárolni. Mellette a rettek és a zöldséganyagok szűkségtette az asztalokat. Nagyon csúszott lefelé a sóska ára is, ebből a főzelékféléből jóval több is volt, mint a máj. Élelmes árakat idéző spenótból. Aki csirkét akart venni, annak változatlanul a téeszék, a MEK és a vásárhelyi kisállattenyésztő ketrecek előtt kellett sorbaállnia, mert háztáji csirke igen kevés volt és meglehetősen drága.

Áru Ára (-tól, -ig)
saláta, fejenként 1,50—2,00
rettek, csomója 0,60—2,00
zöldséganyag, csomója 1,00—1,50

Vitaminok, előrel

zöldpaprika, db	1,50—3,00
spenót, kg	12,00—15,00
sóska, kg	9,00—15,00
fejeskáposzta, kg	4,00—4,50
sárazbab, kg	15,00—16,00
sárgarépa, kg	2,50—3,00
gyökér, kg	4,00—4,50
vöröshagyma, kg	4,00—5,00
fokhagyma, kg	16,00—20,00
alma, kg	2,00—6,00
dió, kg	15,00—16,00
mák, kg	40,00—
csirke, kg	28,00—
tyúk, kg	24,00—
tojás, db	1,00—1,10

Kaponya Judit képei

Kaponya Judit festőművész munkáiból nyílt kiállítás tegnap, szombaton a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai képtárárnak második emeletén. A váralakul Szegedre utaztatott lárlat egy érdekes művészegyeniség képeit sorakoztatja fel Részletgazdagságában Brueghelt, nekiszabadított

szünetével Bosch-t idézik a korábban a budapesti Fényes Adolf-teremben bemutatott képek. Mindemellett Kaponya Judit mégis egy másik szülő művész. Ahogy a pesti katalógus bevezetőjének írója, Orsi Ferenc mondja: korunk Babelét építi fel ő, zaklatott, ám erős rendszerbe foglalt tábláin.

A. L.

A szociális segélyek, tsz-járadékok kiegészítése

A nyugdíjak és járulékok kiegészítéséről szóló kormányhatározat alapján az egészségügyi miniszter rendeletben szabályozta a tsz-járadékok, a rendszeres szociális segélyek és a hadigondozási segélyek kiegészítését.

A rendelet szerint a rendszeres szociális segélyeket és a vakok szociális segélyeit, valamint a hadigondozottak járadékait március 1-i hatállyal havi 40 forinttal kell kiegészíteni. Az érdekelteknek nem kell külön kérelmet benyújtaniuk, mert a segélyt folyósító tanács hivatalból intézkedik a segélyek kiegészítéséről.

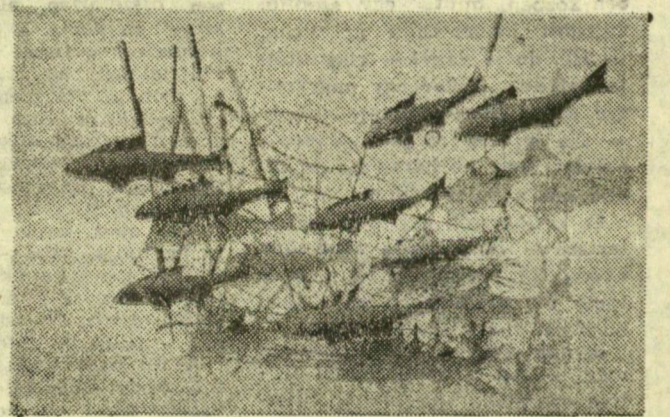
Azok a tsz öregségi, munkaképtelenségi, vagy özvegyi járadékosok, akik a járadékon felül a termelőszövetkezetektől segélyt nem kapnak, és a termelőszövetkezet nincs is abban a helyzetben, hogy segélyt állapítson meg részükre, a lakóhelyük szerint illetékes tanácstól kérhetnek rendszeres kiegészítő szociális segélyt. Az ilyen kérelmeket egyenlőleg bírálják el; ezek csak különös méltánylást érdemlő esetben, a családi és szociális körülményekre tekintettel teljesíthetők. Ha az illetékes tanács a kérelemnek helyt ad, akkor a június 1-e előtt beérkezett kérelmek alapján a segélyt visszamenőleg március 1-től lehet megállapítani. A később benyújtott kérelmek alapján a benyújtást követő hónap 1-től pótlékolják meg a tsz-járadékot.

Ha a rendszeres szociális segélyben, vagy hadigondozási járadékban részesülőknek a segélyen kívül a kiegészítésre igényt adó nyugdíjat vagy más ellátást is kapnak, nem a segélyt, hanem a nyugdíjat, vagy ellátást egészítik ki. Ilyenkor a segélyhez nem jár külön pótlék. (MTI)

Felvételek 2 ezer méter mélységben

Ivan Indicsenko moszkvai mérnök olyan sztereokamerát szerkesztett, amellyel tökéletes sztereokóp-felvételeket lehet készíteni mintegy 2000 méter mélységben a tengervíz alatt. A készülék célja a tengerfenék változásainak a közetállásoknak megfigyelése és az üledékes közetek jellegének közelebbi meghatározása. Az egyméteres távolságból készített felvételek olyan részletsek, hogy az egyes közetek 1-3 milliméteres részletei is teljesen kivethetők. (MTI)

Szeged szobrai

Halak

(223.) A Kolozsvári téri általános iskola felát díszíti a Halak című épületdísz. Szandai Sándor rézdomborítását 1960-ban szerelték fel.

VASÁRNAP,
1970. ÁPRILIS 19.

DEL-MAGYARORSZÁG 5